

K O M U N I K A T
Z B A D A Ń

Warszawa, czerwiec 2011

www.cbos.pl ● sekretariat@cbos.pl

BS/68/2011

**PRZED POLSKĄ PREZYDENCJĄ
W RADZIE UE**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
13 stycznia 2011 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Już wkrótce – 1 lipca tego roku, Polska po raz pierwszy w historii obejmie prezydencję w Radzie Unii Europejskiej. Jest to wydarzenie o tyle istotne, że może ono w znacznej mierze wpłynąć na wizerunek naszego kraju na forum europejskim.

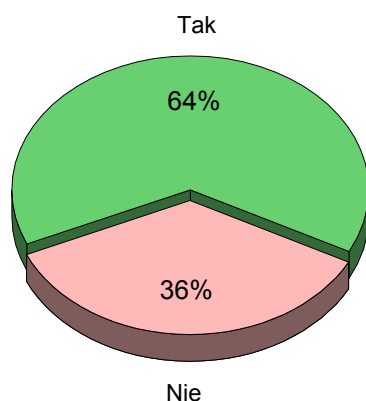
Do objęcia prezydencji przygotowujemy się już od dawna, ale dopiero w ostatnich tygodniach kwestia ta stała się przedmiotem szerszego zainteresowania mediów i – tym samym – znalazła się w kręgu zainteresowania opinii publicznej. Choć zapewne niewiele osób dokładnie orientuje się, na czym polega prezydencja i jakie zadania i cele postawił przed sobą polski rząd, to jednak można mówić o pewnych społecznych oczekiwaniach z nią związanych. W naszym majowym badaniu¹ zapytaliśmy respondentów (zarówno tych, którzy wiedzieli o rozpoczynającej się prezydencji, jak i tych, którzy wcześniej o niej nie słyszeli), jak postrzegają znaczenie przewodnictwa Polski w Radzie UE i jakie wiążą z nim nadzieje.

WIEDZA O POLSKIEJ PREZYDENCJI I JEJ POSTRZEGANE ZNACZENIE

W maju o objęciu przez Polskę przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej słyszało prawie dwie trzecie dorosłych Polaków (64%). Są to najczęściej osoby, które interesują się polityką i śledzą przynajmniej główne wydarzenia. O naszej prezydencji częściej słyszeli mężczyźni niż kobiety, respondenci mający co najmniej 35 lat, mieszkańcy dużych miast, osoby z wykształceniem średnim i – przede wszystkim – wyższym oraz względnie dobrze sytuowani.

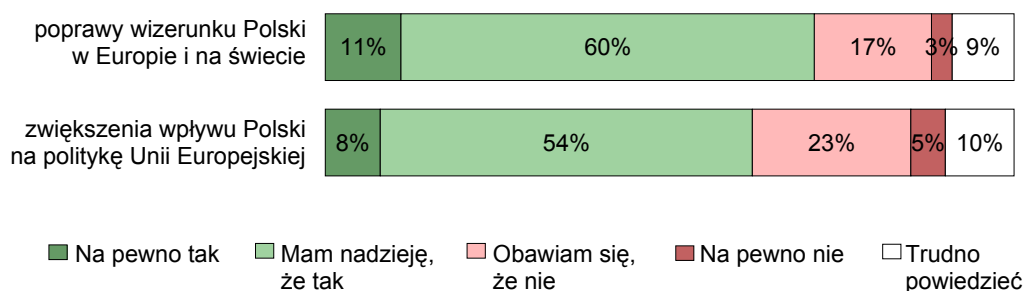
¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (252) przeprowadzono w dniach 5 – 11 maja 2011 roku na liczącej 1189 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

RYS. 1. CZY SŁYSZAŁ PAN(I), ŻE 1 LIPCA TEGO ROKU POLSKA OBEJMIE PÓLROCZNE PRZEWODNICTWO (PREZYDENCJĘ) W RADZIE UNII EUROPEJSKIEJ?

W ocenie społecznej, Polska wykorzysta szanse związane z prezydencją. Niemal trzy czwarte badanych (71%) sądzi, że sprawowanie przewodnictwa w Radzie UE przyczyni się do poprawy wizerunku naszego kraju w Europie i na świecie. Prawie dwie trzecie (62%) ma nadzieję na zwiększenie wpływu Polski na politykę Unii.

RYS. 2. 1 LIPCA POLSKA OBEJMIE PREZYDENCJĘ W RADZIE UNII EUROPEJSKIEJ – GŁÓWNYM ORGANIE DECYZYJNYM UNII EUROPEJSKIEJ, REPREZENTUJĄCYM PAŃSTWA NALEŻĄCE DO TEJ ORGANIZACJI. JAK PAN(I) SĄDZI, CZY POLSKA WYKORZYSTA SZANSE ZWIĄZANE Z PREZYDENCJĄ NASZEGO KRAJU W RADZIE UNII EUROPEJSKIEJ? CZY, PANA(I) ZDANIEM, PREZYDENCJA PRZYCZYNI SIĘ DO:

Przekonanie, że prezydencja przyczyni się do poprawy wizerunku Polski w Europie i zwiększenia wpływu naszego kraju na politykę unijną przeważa we wszystkich analizowanych grupach społeczno-demograficznych oraz w elektoratach partii politycznych, które cieszą się obecnie największym poparciem społecznym. Można jednak zauważyć, że

nadzieje związane z prezydencją najczęściej wyrażają zwolennicy rządzącej PO, najrzadziej – sympatycy PiS. Ostrożny optymizm elektoratu PiS może wynikać stąd, że w jego szeregach jest stosunkowo najwięcej osób sceptycznych wobec Unii Europejskiej. Wątpliwościom, co do tego czy Polska wykorzysta szanse związane z prezydencją, sprzyja także krytyczna ocena koalicji rządowej przez elektorat partii Jarosława Kaczyńskiego.

Tabela 1

Potencjalne elektoraty*	Czy, Pana(i) zdaniem, prezydencja przyczyni się do poprawy wizerunku Polski w Europie i na świecie?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	86	11	3
SLD	71	22	7
PiS	60	33	7

* Elektorat PSL został pominięty ze względu na niewielką jego liczebność w badanej próbie

Tabela 2

Potencjalne elektoraty*	Czy, Pana(i) zdaniem, prezydencja przyczyni się do zwiększenia wpływu Polski na politykę Unii Europejskiej?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	82	15	3
SLD	64	33	3
PiS	50	44	6

* Elektorat PSL został pominięty ze względu na niewielką jego liczebność w badanej próbie

POSTULATY DOTYCZĄCE POLSKIEJ PREZYDENCJI

Wstępne priorytety polskiej prezydencji zostały przyjęte jeszcze w ubiegłym roku. Znalazły się wśród nich m.in. kwestie dotyczące budżetu Unii na lata 2014 – 2020, rozwoju rynku wewnętrznego Unii, polityki energetycznej, rozwoju Partnerstwa Wschodniego, wzmocnienia europejskiej polityki obronnej. Dodatkowe wyzwania stawia przed naszym krajem sytuacja w Afryce Północnej – dotyczyć one będą m.in. wspierania demokracji w tym regionie i rozwiązania problemu uchodźców.

Niezależnie od planów i decyzji rządu zapytaliśmy respondentów, jakimi sprawami przede wszystkim powinna zająć się Polska w czasie swojej prezydencji. Było to pytanie otwarte, tzn. badani nie wybierali gotowych odpowiedzi z kafeterii, ale samodzielnie je formułowali.

Postulaty ankietowanych układają się w katalog spraw z ich punktu widzenia najważniejszych. Oczekiwania wobec prezydencji ujmowane były na ogół jako cele do

osiągnięcia, nie zaś formułowane w języku zasad i mechanizmów działania, które mają służyć realizacji wytyczonych celów. Stąd też wrażenie, że oczekiwania związane z prezydenturą są często generalnymi postulatami wobec rządzących, przeniesionymi ze szczebla krajowego na szczebel europejski.

Postulaty badanych w głównej mierze dotyczyły sytuacji Polski. Tylko część z nich odnosiła się do problemów całej Unii. Państwa unijne traktowane były niekiedy jako punkt odniesienia, pozwalający określić poziom oczekiwań i aspiracji Polaków.

Większość wypowiedzi koncentrowała się wokół kwestii gospodarczych. Głównym postulatem była ogólna poprawa sytuacji gospodarczej w Polsce i Europie. Część osób mówiła o potrzebie wzrostu konkurencyjności unijnej gospodarki, dalszej liberalizacji przepływu osób, towarów i usług w Unii. Nawiązywano także do kryzysu gospodarczego i jego skutków, wskazując między innymi na konieczność rozwiązywania problemów budżetowych państw unijnych.

Jedną z najczęściej podnoszonych kwestii było zmniejszenie bezrobocia, w tym szczególnie wśród ludzi młodych. *Gros* wypowiedzi dotyczyło poprawy poziomu życia, przy czym nie tyle ograniczenia biedy, ile wzrostu zamożności całego społeczeństwa, podniesienia zarobków, rent i emerytur. Postulat ten był przywoływany zwłaszcza w kontekście unijnym, bowiem wiele osób oczekiwałoby wyrównania poziomu życia w Polsce z poziomem w krajach UE. Zwracano także uwagę na problem inflacji i konieczność przeciwdziałania wzrostowi cen.

Stosunkowo liczna grupa osób chciałaby, aby jednym z priorytetowych celów prezydencji była poprawa sytuacji w rolnictwie. W tym kontekście postulowano przede wszystkim wyrównanie poziomu dopłat dla polskich i unijnych rolników.

Wśród dziedzin, które w ocenie badanych powinny stać się przedmiotem szczególnej troski, wymieniano także: opiekę zdrowotną, edukację i szkolnictwo, pomoc społeczną oraz infrastrukturę i drogi.

Rzadziej wśród postulowanych priorytetów polskiej prezydencji pojawiały się kwestie polityczne, związane z koniecznością współdziałania wszystkich państw Unii Europejskiej. Zwracano tu przede wszystkim uwagę na takie sprawy jak: bezpieczeństwo energetyczne, bezpieczeństwo zewnętrzne Polski i Europy, walkę z terroryzmem, rozwój Partnerstwa Wschodniego oraz ochronę środowiska, zapobieganie zmianom klimatycznym i klęskom żywiołowym. Jedną z poruszanych kwestii był także budżet unijny i troska o przyjęcie jak najkorzystniejszych finansowo rozwiązań dla Polski.

Część ankietowanych wśród głównych spraw i celów polskiej prezydencji wymieniała promocję naszego kraju oraz poprawę jego pozycji w Unii. Niektórzy mówili szerzej o wyrównywaniu szans państw unijnych, solidarności i wspieraniu słabszych oraz ograniczaniu dominacji dużych państw.

	CBOS
Jakimi sprawami przede wszystkim powinna zająć się Polska w okresie swojej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej? – najczęstsze postulaty	
Sprawy gospodarcze – ogólnie	22%
w tym: – poprawa sytuacji gospodarczej w Polsce i UE, wyrównywanie różnic w poziomie rozwoju gospodarczego między Polską i innymi państwami UE, rozwój przedsiębiorczości	17%
– wzrost konkurencyjności unijnej gospodarki, otwarcie rynków, swoboda przepływu osób, towarów i usług, zacieśnienie współpracy gospodarczej w UE	4%
– zwalczanie kryzysu gospodarczego i jego skutków, pomoc w rozwiązywaniu problemów budżetowych państw	2%
Poprawa sytuacji na rynku pracy, zmniejszenie bezrobocia, więcej pracy dla młodych	18%
Poprawa poziomu życia, wyrównanie poziomu życia w Polsce i innych krajach UE, wzrost płac, rent i emerytur	12%
Poprawa sytuacji w rolnictwie – większe dopłaty dla polskiego rolnictwa, wyrównanie poziomu dopłat w Polsce i w UE, wzrost opłacalności produkcji rolnej	7%
Poprawa jakości opieki zdrowotnej	4%
Walka z inflacją, zahamowanie wzrostu cen, obniżka cen	2%
Rozwój infrastruktury, budowa dróg	2%
Poprawa sytuacji w szkolnictwie, rozwój edukacji	2%
Polepszenie opieki społecznej	2%
Bezpieczeństwo energetyczne Polski i Europy	5%
Budżet Unii, troska o fundusze unijne dla Polski, pozyskiwanie dotacji unijnych	4%
Bezpieczeństwo zewnętrzne Polski i UE, walka z terroryzmem	3%
Poprawa stosunków międzynarodowych, polepszenie współpracy w UE	2%
Działania w ramach Partnerstwa Wschodniego, rozwój współpracy z państwami Europy Wschodniej	2%
Ochrona środowiska, zabezpieczenie przed zmianami klimatycznymi i kataklizmami	2%
Promocja Polski w UE i na świecie, poprawa wizerunku Polski	5%
Wyrównywanie szans państw UE, równe traktowanie wszystkich państw, ograniczanie dominacji dużych państw, wspieranie słabszych, troska o solidarność unijną	3%
Poprawa pozycji Polski w UE	2%
Ogólnie – zadbać o sprawy ważne dla Polski	5%
Ogólnie – zająć się sprawami całej UE; mieć na względzie dobro wszystkich państw unijnych, nie tylko Polski	2%
Trudno powiedzieć	26%

Niezależnie od pytania otwartego respondentom przedstawiono gotową listę zawierającą różne cele i zadania polskiej prezydencji. Także i w tym przypadku najistotniejsze okazały się – w ocenie badanych – kwestie ekonomiczne. Najwięcej osób (53%) wskazało bowiem na potrzebę poprawy sytuacji gospodarczej i finansowej w krajach UE, ponadto co czwarty badany postulował zwiększenie swobody przepływu osób, kapitału, towarów i usług w Unii i tym samym wzmocnienie konkurencyjności polskiej gospodarki.

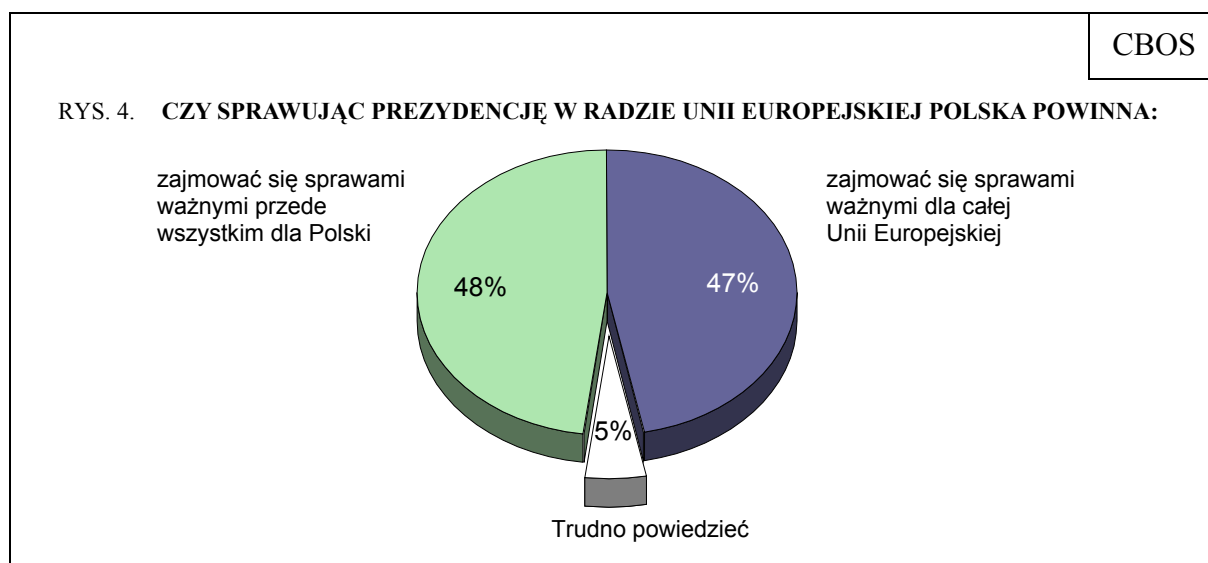

Do najistotniejszych kwestii zaliczono także rozwój wspólnej polityki energetycznej, mającej na celu zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego krajom UE oraz zacieśnienie współpracy gospodarczej i politycznej z krajami Europy Wschodniej.

Mniej osób wśród najważniejszych spraw wskazywało na: rozpoczęcie pracy nad nowym budżetem Unii na lata 2014 – 2020, wykorzystanie kapitału intelektualnego Europy, a także rozwój europejskiej polityki obronnej i wzmocnienie współpracy wojskowej między państwami UE. Wydaje się, że w sprawach obronności Polacy polegają przede wszystkim na NATO, w relacjach unijnych sprawa ta schodzi na dalszy plan.

Najmniej osób, co może wydać się zaskakujące, wśród głównych celów polskiej prezydencji wymieniało podjęcie wyzwań związanych z sytuacją w krajach Afryki Północnej i tzw. rewolucją arabską. Brak znaczących powiązań z tamtym regionem oraz dzielący nas dystans sprawia, że Polacy – jak się wydaje – bez większego zaangażowania przyglądają się rozwojowi sytuacji w krajach Maghrebu.

W założeniu, państwo sprawujące prezydencję w UE powinno kierować się w swoich działaniach bezstronnością, tzn. dbać o interesy całej Unii, nie zaś działać przede wszystkim we własnym interesie. Jak pokazuje jednak analiza oczekiwań społecznych związanych z prezydencją, Polacy koncentrują się w swoich postulatach na kwestiach ważnych dla Polski i dla nich samych. Jest to zrozumiałe, ponieważ są to nie tylko sprawy im najbliższe, ale też najlepiej znane. Zapytani wprost o to, czy w czasie swojej prezydencji Polska powinna zajmować się sprawami ważnymi dla całej Unii, czy też ważnymi głównie dla naszego kraju, są podzieleni, równie często wskazując obie opcje.

Opinie w tej kwestii zależą od stopnia orientacji w polityce, a więc od wiedzy na temat idei prezydencji. Im większe zainteresowanie polityką, tym częstsze przekonanie, że Polska w czasie swojego przewodnictwa powinna zajmować się sprawami całej Unii. Opinia ta jest najczęściej spotykana wśród mieszkańców dużych, ponad półmilionowych miast (64%), badanych z wykształceniem wyższym (62%) i osób względnie dobrze sytuowanych – o miesięcznych dochodach *per capita* powyżej 1500 zł (70%).

Grupą, w której najbardziej rozpowszechnione jest przekonanie o potrzebie dbałości przede wszystkim o sprawy ważne dla naszego kraju są rolnicy: aż 75% uważa, że Polska

powinna troszczyć się głównie o własne sprawy, zaś tylko 25% jest zdania, że powinna działać na rzecz całej Wspólnoty.

Kwestia ta dzieli elektoraty partyjne. Najbardziej proeuropejsko nastawieni są zwolennicy PO. Z kolei szczególny nacisk na troskę o polskie sprawy i interesy kładą zwolennicy PiS.

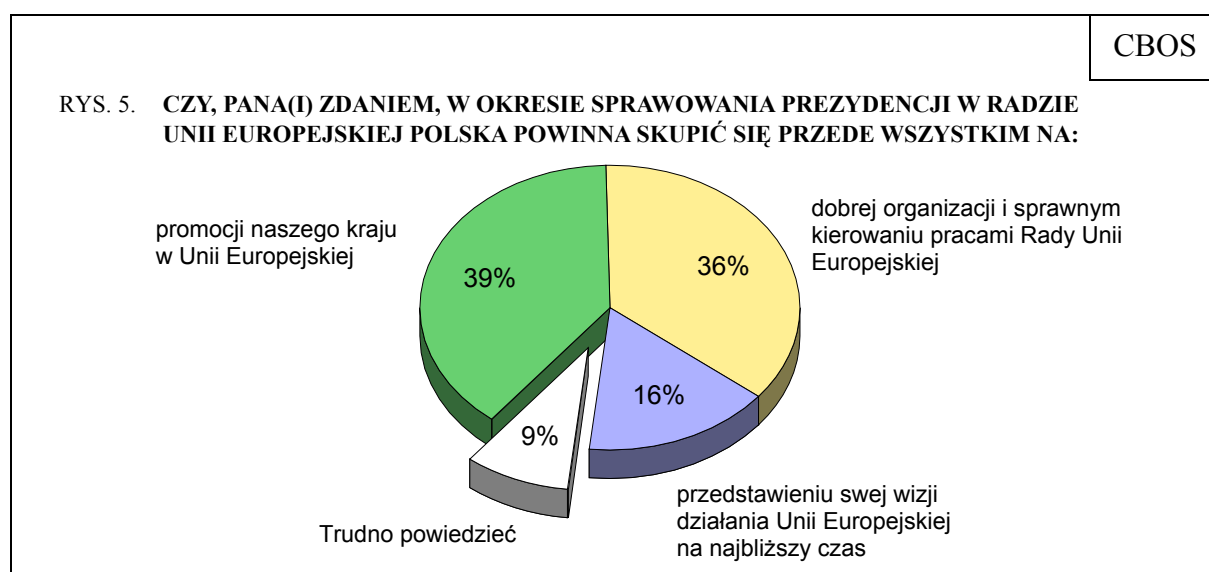
Tabela 3

Potencjalne elektoraty*	Czy sprawując prezydencję w Radzie Unii Europejskiej Polska powinna:		
	zajmować się sprawami ważnymi dla całej Unii Europejskiej	zajmować się sprawami ważnymi przede wszystkim dla Polski	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	63	35	2
SLD	55	43	2
PiS	41	57	2

* Elektorat PSL został pominięty ze względu na niewielką jego liczebność w badanej próbie

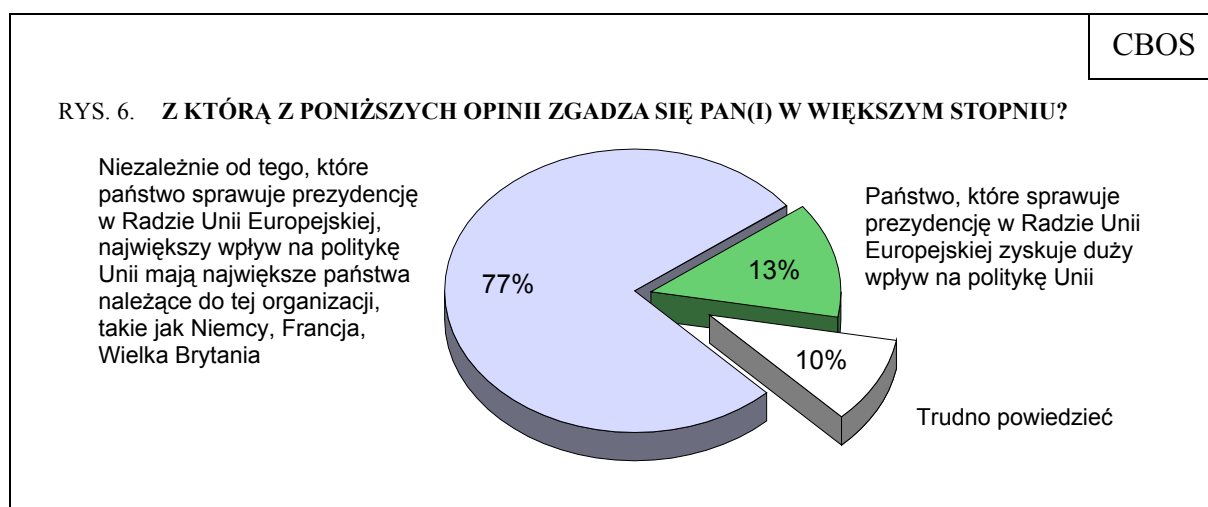
Przewodnictwo w Radzie UE to na ogół (szczególnie w przypadku mniejszych państw) w niewielkim stopniu wytyczanie kierunków działania Unii, ale w głównej mierze wysiłek organizacyjny i administracyjny. To także okazja do promocji kraju i poprawy jego wizerunku. Jak się wydaje, Polacy dość dobrze to rozumieją i oczekują, że Polska podczas swojej prezydencji zaprezentuje się raczej jako sprawny administrator niż przywódca Wspólnoty.

W ocenie społecznej, Polska podczas sprawowania prezydencji powinna skupić się przede wszystkim na promocji naszego kraju w Unii Europejskiej (39%) oraz dobrej organizacji i sprawnym kierowaniu pracami Rady UE (36%), w mniejszym stopniu na przedstawianiu swojej wizji działania UE (16%).

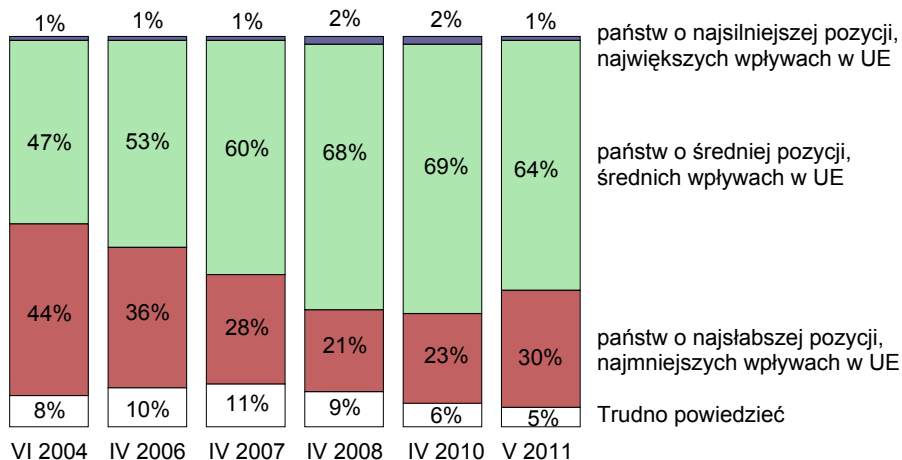
POZYCJA POLSKI W UE

Polacy są realistami i nie spodziewają się, że przewodnictwo w Radzie UE zapewni naszemu krajowi duży wpływ na politykę Unii. Większość badanych (77%) uważa bowiem, że niezależnie od tego, które państwo sprawuje prezydencję, najistotniejszy wpływ na politykę Unii mają największe kraje należące do tej organizacji, takie jak: Niemcy, Francja, Wielka Brytania. Opinia ta wyraźnie dominuje we wszystkich grupach społeczno-demograficznych i w elektoratach wszystkich ugrupowań cieszących się największym poparciem społecznym.

Polska nie jest zaliczana do pierwszej europejskiej ligi. Wprawdzie pozycja naszego kraju w Unii jest – w ocenie społecznej – wyraźnie lepsza niż w pierwszym okresie po akcesji, jednak tylko bardzo nieliczni sądzą, że należy do grupy najsilniejszych państw unijnych. Większość (64%) ocenia nasze wpływy w UE jako średnie. Dość duża grupa ankietowanych ma poczucie, że jesteśmy krajem niewiele liczącym się w Unii. Co więcej, odsetek osób zaliczających Polskę do państw o najsłabszej pozycji w UE znacząco zwiększył się w ciągu ostatniego roku (z 23 do 30%).

RYS. 7. JAK PAN(I) OCENIA, JAKĄ POZYCJĘ W UNII EUROPEJSKIEJ MA POLSKA? CZY POLSKĘ MOŻNA ZALICZYĆ DO:

Przekonanie, że jesteśmy krajem o średnich wpływach w UE przeważa niemal we wszystkich grupach społeczno-demograficznych. Najgorzej nasze znaczenie w UE oceniają rolnicy (46% z nich zalicza Polskę do krajów o najsłabszej pozycji w UE) oraz osoby źle oceniające warunki materialne swojego gospodarstwa domowego (48%).

W elektoratach partyjnych najlepiej pozycję Polski w UE postrzegają zwolennicy PO, najgorzej sympatycy PiS.

Tabela 4

Potencjalne elektoraty*	Jak Pan(i) ocenia, jaką pozycję w UE ma Polska? Czy Polskę można zaliczyć do:			
	państw o najsilniejszej pozycji, największych wpływach w UE	państw o średniej pozycji, średnich wpływach w UE	państw o najsłabszej pozycji, najmniejszych wpływach w UE	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PO	1	83	15	1
SLD	0	66	32	2
PiS	2	49	44	5

* Elektorat PSL został pominięty ze względu na niewielką jego liczebność w badanej próbie

Polacy myślą o prezydencji przede wszystkim w kategoriach korzyści, jakie nasz kraj może dzięki niej odnieść, a rzadziej o wkładzie Polski na rzecz całej Unii. Podejście to nie jest niczym nowym i zaskakującym. Generalnie stosunek do członkostwa Polski w Unii oparty jest w znacznej mierze na rachunku postrzeganych zysków i strat, jakie wiążą się z naszą obecnością we Wspólnocie. Można postawić sobie pytanie: z czego wynika nacisk na dbałość przede wszystkim o własne interesy w UE? Wydaje się, że nasze badanie przynajmniej częściowo daje na nie odpowiedź. Polska jest postrzegana jako kraj, którego pozycja w UE nie jest wprawdzie najgorsza, jednak chyba ciągle nie na miarę naszych oczekiwań i aspiracji. Jesteśmy za słabi, aby odgrywać naprawdę znaczącą rolę w Unii. W ocenie społecznej, niezależnie od tego, kto sprawuje przewodnictwo w Radzie UE i tak największy wpływ na kreowanie polityki mają głównie największe państwa europejskie. Przekonanie to nie sprzyja potrzebie, by brać odpowiedzialność za sprawy całej Unii, sprzyja raczej nastawieniu, by samemu czerpać jak największe korzyści z członkostwa we Wspólnocie. Stąd też wizja polskiej prezydencji jest raczej skromna: Polska powinna przede wszystkim dać się poznać jako sprawny administrator i wykorzystać okres sprawowania przewodnictwa do autopromocji w UE.

Opracowała
Beata ROGUSKA

Tabela 1

		Czy słyszał(a) Pan(i), że 1 lipca tego roku Polska obejmie półroczne przewodnictwo (prezydencję) w Radzie Unii Europejskiej?		Liczba osób
		Tak	Nie	
		%	%	
Ogółem		64	36	1188
Płeć	Mężczyźni	74	26	563
	Kobiety	56	44	625
Wiek	18-24 lata	48	52	153
	25-34	61	39	238
	35-44	69	31	192
	45-54	71	29	187
	55-64	67	33	209
	65 lat i więcej	67	33	209
Miejsce zamieszkania	Wieś	55	45	463
	Miasto do 20 tys.	59	41	152
	20-100 tys.	66	34	221
	101-500 tys.	74	26	201
	501 tys. i więcej mieszk.	83	17	151
Wykształcenie	Podstawowe	42	58	285
	Zasadnicze zawodowe	62	38	294
	Średnie	75	25	402
	Wyższe	79	21	207
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	84	16	99
	Średni personel, technicy	85	15	39
	Pracownicy adm.-biurowi	78	22	66
	Pracownicy usług	46	54	93
	Robotnicy wykwalifikowani	72	28	138
	Robotnicy niewykwalifik.	49	51	55
	Rolnicy	42	58	61
Pracujący na własny rach.	79	21	66	
Bierni zawodowo	Renciści	44	56	77
	Emeryci	71	29	257
	Uczniowie i studenci	59	41	99
	Bezrobotni	54	46	70
	Gospodynie domowe i inni	56	44	68
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	76	24	162
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	67	33	102
	sekt. pryw. poza rolnict.	68	32	289
	prywatnym gosp. rolnym	39	61	52
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	47	53	189
	501-750	65	35	165
	751-1000	63	37	193
	1001-1500	74	26	199
	Powyżej 1500 zł	85	15	167
Ocena własnych war. mater.	Złe	56	44	177
	Średnie	62	38	553
	Dobre	70	30	458
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	67	33	66
	Raz w tygodniu	66	34	553
	1-2 razy w miesiącu	55	45	179
	Kilka razy w roku	65	35	274
	W ogóle nie uczestniczy	71	29	116
Poglądy polityczne	Lewica	75	25	182
	Centrum	67	33	371
	Prawica	78	22	359
	Trudno powiedzieć	37	63	276

Tabela 2

		1 lipca Polska obejmie prezydencję w Radzie Unii Europejskiej – głównym organie decyzyjnym UE, reprezentującym państwa należące do tej organizacji. Jak Pan(i) sądzi, czy Polska wykorzysta szanse związane z prezydencją naszego kraju w Radzie UE? Czy, Pana(i) zdaniem, prezydencja przyczyni się do poprawy wizerunku Polski w Europie i na świecie?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		71	20	9	1188
Płeć	Mężczyźni	72	22	6	563
	Kobiety	70	17	13	625
Wiek	18-24 lata	84	12	4	153
	25-34	74	20	6	238
	35-44	78	17	5	192
	45-54	67	25	8	187
	55-64	69	19	12	210
	65 lat i więcej	57	23	20	208
Miejsce zamieszkania	Wieś	70	17	13	462
	Miasto do 20 tys.	78	15	7	153
	20-100 tys.	71	20	8	221
	101-500 tys.	67	26	7	201
	501 tys. i więcej mieszk.	72	21	7	151
Wykształcenie	Podstawowe	61	18	21	285
	Zasadnicze zawodowe	70	21	9	294
	Średnie	76	20	5	402
	Wyższe	77	20	3	207
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	76	21	2	99
	Średni personel, technicy	88	12		39
	Pracownicy adm.-biurowi	79	21		66
	Pracownicy usług	68	24	8	93
	Robotnicy wykwalifikowani	67	24	9	138
	Robotnicy niewykwalifik.	64	18	17	55
	Rolnicy	73	19	8	61
	Pracujący na własny rach.	80	18	2	66
Bierni zawodowo	Renciści	63	19	18	76
	Emeryci	61	21	18	257
	Uczniowie i studenci	86	11	3	99
	Bezrobotni	75	19	7	71
	Gospodynie domowe i inni	73	18	9	68
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	76	18	7	162
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	75	22	3	102
	sekt. pryw. poza rolnict.	71	23	6	289
	prywatnym gosp. rolnym	80	10	11	52
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	69	16	15	189
	501-750	67	25	8	165
	751-1000	66	21	13	193
	1001-1500	74	18	8	199
	Powyżej 1500 zł	73	24	2	167
Ocena własnych war. mater.	Złe	62	24	14	176
	Średnie	67	22	11	553
	Dobre	79	16	5	459
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	50	29	21	66
	Raz w tygodniu	71	18	11	554
	1-2 razy w miesiącu	73	19	9	179
	Kilka razy w roku	77	16	6	273
	W ogóle nie uczestniczy	65	31	5	116
Poglądy polityczne	Lewica	78	18	4	182
	Centrum	75	19	6	371
	Prawica	72	24	4	359
	Trudno powiedzieć	60	16	24	276

Tabela 3

		1 lipca Polska obejmie prezydencję w Radzie Unii Europejskiej – głównym organie decyzyjnym UE, reprezentującym państwa należące do tej organizacji. Jak Pan(i) sądzi, czy Polska wykorzysta szanse związane z prezydencją naszego kraju w Radzie UE? Czy, Pana(i) zdaniem, prezydencja przyczyni się do zwiększenia wpływu Polski na politykę Unii Europejskiej?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		62	28	10	1189
Płeć	Mężczyźni	61	33	6	563
	Kobiety	63	24	13	626
Wiek	18-24 lata	76	17	7	153
	25-34	61	33	6	238
	35-44	63	31	6	192
	45-54	61	30	8	187
	55-64	63	27	9	210
	65 lat i więcej	50	28	22	209
Miejsce zamieszkania	Wieś	60	27	13	463
	Miasto do 20 tys.	65	26	9	153
	20-100 tys.	64	27	9	221
	101-500 tys.	62	30	8	201
	501 tys. i więcej mieszk.	60	34	6	151
Wykształcenie	Podstawowe	54	22	24	286
	Zasadnicze zawodowe	61	31	8	294
	Średnie	65	31	4	402
	Wyższe	69	28	3	207
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wykształc.	74	26		99
	Średni personel, technicy	73	27		39
	Pracownicy adm.-biurowi	68	30	2	66
	Pracownicy usług	62	26	12	93
	Robotnicy wykwalifikowani	60	35	5	138
	Robotnicy niewykwalifik.	54	25	21	55
	Rolnicy	61	30	10	61
Pracujący na własny rach.	61	34	4	66	
Bierni zawodowo	Renciści	52	30	18	77
	Emeryci	55	27	18	257
	Uczniowie i studenci	75	20	6	99
	Bezrobotni	57	33	10	71
	Gospodynie domowe i inni	68	27	5	68
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	69	26	5	162
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	62	32	6	102
	sekt. pryw. poza rolnict.	64	30	7	289
	prywatnym gosp. rolnym	61	30	8	52
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	59	27	14	189
	501-750	57	35	8	165
	751-1000	61	27	12	193
	1001-1500	63	28	9	199
	Powyżej 1500 zł	68	29	3	167
Ocena własnych war. mater.	Złe	51	33	16	177
	Średnie	59	30	11	553
	Dobre	70	25	6	459
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	51	32	17	66
	Raz w tygodniu	60	28	11	554
	1-2 razy w miesiącu	65	27	9	179
	Kilka razy w roku	70	23	7	274
	W ogóle nie uczestniczy	52	41	7	116
Poglądy polityczne	Lewica	70	26	5	182
	Centrum	65	29	6	371
	Prawica	62	34	4	359
	Trudno powiedzieć	52	22	26	276

Tabela 4

		Czy sprawując prezydencję w Radzie Unii Europejskiej Polska powinna:			Liczba osób
		zajmować się sprawami ważnymi dla całej Unii Europejskiej	zajmować się sprawami ważnymi przede wszystkim dla Polski	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		47	48	5	1186
Płeć	Mężczyźni	51	45	4	563
	Kobiety	43	52	5	624
Wiek	18-24 lata	47	50	4	153
	25-34	54	43	4	237
	35-44	53	46	2	192
	45-54	46	50	3	187
	55-64	42	52	5	209
	65 lat i więcej	41	51	8	208
Miejsce zamieszkania	Wieś	46	52	3	463
	Miasto do 20 tys.	34	58	8	153
	20-100 tys.	48	46	6	219
	101-500 tys.	47	48	5	200
	501 tys. i więcej mieszk.	64	33	3	151
Wykształcenie	Podstawowe	35	58	7	286
	Zasadnicze zawodowe	42	54	5	294
	Średnie	53	44	3	400
	Wyższe	62	35	3	206
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	66	34		98
	Średni personel, technicy	67	33		38
	Pracownicy adm.-biurowi	64	35	1	66
	Pracownicy usług	42	53	5	93
	Robotnicy wykwalifikowani	55	43	2	138
	Robotnicy niewykwalifik.	34	60	6	55
	Rolnicy	25	75		61
	Pracujący na własny rach.	52	45	2	66
Bierni zawodowo	Renciści	34	61	5	77
	Emeryci	43	49	8	257
	Uczniowie i studenci	54	41	5	99
	Bezrobotni	41	48	11	71
	Gospodynie domowe i inni	36	60	3	68
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	61	36	3	162
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	55	42	3	102
	sekt. pryw. poza rolnict.	52	47	2	288
	prywatnym gosp. rolnym	23	77		52
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	40	57	3	189
	501-750	49	48	4	165
	751-1000	39	58	3	192
	1001-1500	46	49	5	199
	Powyżej 1500 zł	70	29	1	167
Ocena własnych war. mater.	Złe	35	60	5	177
	Średnie	42	53	5	552
	Dobre	58	39	3	458
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	39	56	5	66
	Raz w tygodniu	43	52	5	553
	1-2 razy w miesiącu	54	43	3	178
	Kilka razy w roku	54	42	4	273
	W ogóle nie uczestniczy	44	52	3	116
Poglądy polityczne	Lewica	50	45	4	182
	Centrum	52	45	3	371
	Prawica	49	48	3	357
	Trudno powiedzieć	37	55	8	276

Tabela 5

		Czy, Pana(i) zdaniem, w okresie sprawowania prezydencji w Radzie Unii Europejskiej Polska powinna skupić się przede wszystkim na:				Liczba osób
		przedstawieniu swej wizji działania Unii Europejskiej na najbliższy czas	dobrej organizacji i sprawnym kierowaniu pracami Rady Unii Europejskiej	promocji naszego kraju w Unii Europejskiej	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		16	36	39	9	1188
Płeć	Mężczyźni	19	36	39	6	562
	Kobiety	14	36	39	11	626
Wiek	18-24 lata	17	49	29	5	153
	25-34	23	39	33	5	238
	35-44	16	35	42	8	192
	45-54	16	38	39	7	187
	55-64	11	33	47	9	210
	65 lat i więcej	13	24	43	20	207
Miejsce zamieszkania	Wieś	15	36	38	11	463
	Miasto do 20 tys.	18	28	45	8	152
	20-100 tys.	13	35	44	8	221
	101-500 tys.	16	39	37	8	201
	501 tys. i więcej mieszk.	23	42	31	5	151
Wykształcenie	Podstawowe	11	27	40	21	285
	Zasadnicze zawodowe	14	31	47	8	294
	Średnie	17	41	38	3	402
	Wyższe	24	44	29	3	207
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	21	50	29	1	99
	Średni personel, technicy	13	49	33	5	39
	Pracownicy adm.-biurowi	28	37	34	1	66
	Pracownicy usług	9	45	37	9	93
	Robotnicy wykwalifikowani	16	39	38	7	138
	Robotnicy niewykwalifik.	12	34	41	13	55
	Rolnicy	19	26	47	8	61
Pracujący na własny rach.	23	40	32	6	66	
Bierni zawodowo	Renciści	8	22	51	20	77
	Emeryci	14	26	44	16	256
	Uczniowie i studenci	15	52	29	4	99
	Bezrobotni	13	31	47	8	71
	Gospodynie domowe i inni	28	28	38	6	68
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	17	43	37	4	162
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	16	46	27	12	102
	sekt. pryw. poza rolnict. prywatnym gosp. rolnym	18	41	36	5	289
		24	24	48	4	52
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	14	34	38	14	188
	501-750	14	30	48	9	165
	751-1000	13	37	39	10	193
	1001-1500	19	32	42	7	199
	Powyżej 1500 zł	20	46	31	3	167
Ocena własnych war. mater.	Złe	11	26	49	14	176
	Średnie	15	33	41	11	553
	Dobre	20	43	33	5	459
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	9	33	43	15	66
	Raz w tygodniu	17	32	42	10	554
	1-2 razy w miesiącu	16	38	37	8	179
	Kilka razy w roku	18	41	34	7	272
	W ogóle nie uczestniczy	15	41	37	7	116
Poglądy polityczne	Lewica	19	37	43	1	182
	Centrum	17	40	36	6	371
	Prawica	18	37	41	4	359
	Trudno powiedzieć	12	27	38	24	275

Tabela 6

		EP2. Jak Pan(i) ocenia, jaką pozycję w Unii Europejskiej ma Polska? Czy Polskę można zaliczyć do:				Liczba osób
		państw o najsilniejszej pozycji, największych wpływach w UE	państw o średniej pozycji, średnich wpływach w UE	państw o najsłabszej pozycji, najmniejszych wpływach w UE	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		1	64	30	5	1189
Płeć	Mężczyźni	1	67	29	3	563
	Kobiety	1	60	32	7	626
Wiek	18-24 lata	2	72	23	2	153
	25-34	1	68	30	1	238
	35-44	1	65	31	2	192
	45-54	1	62	32	5	187
	55-64	1	62	31	6	210
	65 lat i więcej	1	52	33	14	209
Miejsce zamieszkania	Wieś	1	61	32	6	463
	Miasto do 20 tys.	2	62	32	4	153
	20-100 tys.	1	68	26	5	221
	101-500 tys.	1	64	32	3	201
	501 tys. i więcej mieszk.	1	66	28	5	151
Wykształcenie	Podstawowe	2	57	26	15	286
	Zasadnicze zawodowe	1	61	35	3	294
	Średnie	0	68	31	1	402
	Wyższe	1	67	30	1	207
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	2	72	26		99
	Średni personel, technicy		75	25		39
	Pracownicy adm.-biurowi		70	29	1	66
	Pracownicy usług		61	37	2	93
	Robotnicy wykwalifikowani	1	69	27	2	138
	Robotnicy niewykwalifik.		58	35	7	55
	Rolnicy		49	46	5	61
	Pracujący na własny rach.	1	73	25	1	66
Bierni zawodowo	Renciści	2	47	38	12	77
	Emeryci	1	59	29	11	257
	Uczniowie i studenci	4	71	23	2	99
	Bezrobotni	1	66	27	6	71
	Gospodynie domowe i inni	2	62	35	2	68
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	2	67	27	3	162
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	1	68	30		102
	sekt. pryw. poza rolnict.	0	68	29	2	289
	prywatnym gosp. rolnym		46	50	4	52
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	3	55	37	6	189
	501-750		62	35	3	165
	751-1000	1	59	33	7	193
	1001-1500	0	67	28	5	199
	Powyżej 1500 zł	1	74	25	0	167
Ocena własnych war. mater.	Złe	1	44	48	7	177
	Średnie	1	59	34	7	553
	Dobre	2	77	20	2	459
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu		55	34	11	66
	Raz w tygodniu	1	61	32	5	554
	1-2 razy w miesiącu	2	69	24	5	179
	Kilka razy w roku	0	67	29	4	274
	W ogóle nie uczestniczy	3	61	34	2	116
Poglądy polityczne	Lewica		71	28	1	182
	Centrum	1	66	30	2	371
	Prawica	1	63	34	2	359
	Trudno powiedzieć	1	56	28	15	276